

سازمان بحسبیرتی کشور
معاونت امور اجتماعی

پارسیان کوچک (۱)

ویژدی، مفایم دینی کودکان ۳ تا ۴ سال

بر مبنای کتاب شیوه‌هایی عملی جهت ارائه ماهم دینی

در مهدهای کودک

مؤلف: لیلا ولی زاده

تصویرگر: آزاده خالقی

سرشناسه	ولی‌زاده، لیلا، ۱۳۵۸-
عنوان و نام پدیدآور	پارسایان کوچک ۱ ویژه مفاهیم دینی کودکان ۳ تا ۴ سال
مشخصات نشر	مؤلف لیلا ولی‌زاده؛ تصویرگر آزاده خالقی؛ [برای] سازمان بهزیستی کشور، معاونت امور اجتماعی.
مشخصات ظاهری	تهران، انتشارات بین‌المللی آبرنگ، ۱۳۹۶.
شابک	ج ۲: مصور (رنگی)؛ ۲۲×۲۹ س.م.
وضعیت فهرست نویسی	ج ۱: ۶-۹۷۵-۲۵۲-۶۰۰-۹۷۸؛ ج ۲: ۸-۸۹۸-۲۵۲-۶۰۰-۹۷۸
یادداشت	فیبا
عنوان دیگر	کتابنامه به صورت زیرنویس.
موضوع	بر مبنای کتاب شیوه‌هایی عملی جهت ارائه مفاهیم دینی در مهدهای کودک.
موضوع	تعلیمات دینی برای کودکان
موضوع	Religious education of children
موضوع	تعلیمات دینی اسلامی -- راهنمای آموزشی (پیش‌دستانی)
موضوع	Islamic religious education -- Study and teaching (Preschool)
موضوع	آموزش پیش‌دستانی -- راهنمای آموزشی
موضوع	Education, Preschool-- Study and teaching
شناسه افزوده	خالقی، آزاده، ۱۳۵۹ - تصویرگر
شناسه خزانه	سازمان بهزیستی کشور، معاونت امور اجتماعی
رده بندی جنگره	۱۳۹۶ پ ۲۳/و ۸/۴ BP۲۵۳
رده بندی دیویی	۲۹۷/۲۴
شماره کتابشناسی	۴۷۰۱۵۰۰

چاپ اول این کتاب به تیراژ ۳۸۰۰۰ جلد برای ارسال نمونه به مهدهای کودک کشور (شهری و روستایی) از طرف این انتشارات به سازمان بهزیستی کشور اهدا می‌گردد.

ناشر: انتشارات بین‌المللی آبرنگ

مدیر مسؤول: امیرهوشنگ اقبال‌پور

عنوان: پارسایان کوچک ۱ ویژه مفاهیم دینی کودکان ۳ تا ۴ سال

مؤلف: لیلا ولی‌زاده

تصویرگر: آزاده خالقی

ناظر چاپ: سعید ترابی

حروف چینی و گرافیک متن: گروه گرافیک آبرنگ

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: آبرنگ

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۶

تیراژ: ۳۸۰۰۰ نسخه

قیمت: ۵۵۰۰ تومان

شابک: ۶-۹۷۵-۲۵۲-۶۰۰-۹۷۸

نشانی انتشارات: تهران، خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، پلاک ۲۰۷

نشانی اینترنتی: www.abrangbook.ir

کلیه حقوق مادی این اثر متعلق به انتشارات بین‌المللی آبرنگ و کلیه حقوق معنوی آن متعلق به سازمان بهزیستی کشور می‌باشد و هر گونه کپی برداری پیگرد قانونی دارد.

مقدمه

﴿وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ﴾

و این کتابی است پر برکت، که ما (بر تو) نازل کردیم؛ از آن پیروی کنید، و پرهیزگاری پیشه نمایید، باشد که مورد رحمت (خدا) قرار گیرید! «انعام/۱۵۵»

طبق اصول و روشهای تربیت کودکان، آشنایی با برخی ارزشها و شاخصه‌های دینی و فرهنگی از دوره خردسالی ضرورت دارد؛ ارزش‌هایی که مطابق با آموزه‌های دینی حاکم بر جامعه بوده و بر اساس رویکردهای جدید آموزش کودکان تدوین شده باشد.

بر این اساس کتاب «شیوه‌های عملی جهت ارائه مفاهیم دینی در مهدهای کودک» با هدف ارتقاء سلامت معنوی کودکان، آشنایی و انس با خداوند مهربان، قرآن مجید، معصومین (ع) و سایر مفاهیم دینی قابل درک، به عنوان یکی از منابع مورد تایید سازمان بهزیستی کشور می‌باشد؛ با این دیدگاه، کتابهای پارسایان کوچک ۱ و ۲ به عنوان کتاب کار کودک با استفاده از شیوه‌های غیر مستقیم انتقال مفاهیم دینی با محوریت رشد و تکامل یکپارچه کودکان تدوین شده است.

لذا از مربیان محترم انتظار می‌رود، با استفاده از اصول معرفی شده در کتابهای مذکور به تربیت خردسالان کشور عزیزمان اهتمام ورزند؛ چرا که تربیت دینی از سایر اصول تربیتی جدا نبوده و مکمل و زینت بخش آن است.

بر خود فرض می‌دانم به تبعیت از رهنمودهای ارزشمند مقام معظم رهبری، منی بر بهره‌مندی از مشارکت بین‌بخشی، از همکاری صمیمانه و متعهدانه بنیاد فرهنگی خاتم‌الاولیاء و مرکز توسعه و ترویج فعالیت‌های قرآنی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در چاپ کتاب حاضر قدردانی و سپاسگزاری نمایم.

امید است با بسط و گسترش معنویات در جامعه از طریق درونی کردن ارزشها و شعائر دینی در کودکان، شاهد رشد و توسعه پایدار و تحقق یافتن آیه زیر برای فرزندان کشور عزیزمان باشیم.

﴿يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ﴾

(خدا) دانش و حکمت را به هر کس بخواهد؛ می‌دهد؛ و به هر کس دانش و حکمت داده

شود، خیر فراوانی داده شده است. و جز خردمندان، متذکر نمی‌گردند. «بقره-۲۶۹»

نکاتی در خصوص این کتاب

* کتاب حاضر، با عنوان پارسایان کوچک (۱)، در راستای رسیدن به اهداف و حدود انتظارات فعالیت‌های پیشنهادی ارائه شده در کتاب شیوه‌هایی عملی جهت ارائه مفاهیم دینی در مهدهای کودک تدوین شده است. * علی‌رغم تلاشی که در جهت تدوین کتاب حاضر به عمل آمده؛ لیکن با تذکرات کتبی اساتید محترم و متعهد می‌توان کمبودها و اشکالات احتمالی را در ویرایش چاپ بعدی کتاب اصلاح نمود.

* واژه مربی در این کتاب شامل تمامی افرادی می‌شود که در امر تربیت کودک دخیل هستند و انتظار می‌رود با در نظر گرفتن این محتوا به مانوس کردن و آشنا شدن کودکان با خداوند مهربان، قرآن مجید، معصومین (ع) و سایر مفاهیم دینی اقدام نمایند.

* در بعضی از قسمت‌های این کتاب، جهت ارتقاء فرهنگ هدیه دادن و تقویت حس دوستی در میان کودکان، فعالیت‌هایی با مضمون هدیه دادن از خوراکی‌ها و مواردی مانند نقاشی و کاردستی که با وسایل شخصی کودکان ساخته می‌شود؛ یا گرفتن عکس دسته جمعی، توصیه شده است. پیشنهاد می‌شود در جلسات اولیاء و مربیان، برای رعایت موازین شرعی، این موضوع را برای والدین تشریح و از آنان اجازه گرفته شود.

* تحقیقات نشان می‌دهد که با گنجینه از طریق حس بینایی ۷۵٪، حس شنوایی ۱۳٪، حس لامسه ۶٪، حس بویایی ۳٪ و حس چشایی ۳٪ است. پس چنانچه آموزش و ارائه مفاهیم از طریق مشاهده صورت گیرد؛ نتایج بهتری خواهد داشت. بر این اساس قسمت قابل توجهی از فعالیت کودکان در این کتاب با ارائه تصاویر به روش مشاهده می‌پردازد؛ لذا از مربیان محترم انتظار می‌رود در ارائه مفاهیم دینی به کودکان نیز از شیوه‌هایی همچون الگوپذیری، مشاهده، گردش علمی و روش‌های مشابه بهره‌گیری نمایند.

* بعضی از تصاویر این کتاب به گونه‌ای طراحی شده است که کودکان، ضمن مشاهده و دریافت پیام آن، بتوانند در صورت تمایل از این تصاویر به عنوان الگو استفاده نمایند و تصاویر مشابه ایجاد نمایند.

* از آنجا که در نقاشی کودکان، شیوه رنگ آمیزی تصاویر آماده، نتایج مثبت زیادی برای کودکان ندارد، لذا روش فوق در این کتاب جایگاهی به خود اختصاص داده و استفاده از این روش برای کودکان کمتر توصیه می‌شود؛ زیرا تکرار در ارائه تصاویر آماده به کودکان جهت رنگ آمیزی، موجب تحلیل رفتن قوه خلاقیت شده و در این تکنیک از توان ذهنی کودک در جهت ساختن و ایجاد نمودن، کمتر بهره‌گیری می‌شود و استفاده از فعالیت‌های آماده در ایشان به صورت عادت در خواهد آمد.

* یکی از نکات بسیار زیبایی که در داستان‌ها، نکات تربیتی و مفاهیم قرآن مجید وجود دارد؛ بهره‌گیری از حیوانات جهت ارائه آموزش‌های ارزشمند به انسان‌ها می‌باشد؛ تاجایی که در آیه ۲۶ سوره بقره به صراحت آمده است:

﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِي أَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا مَا بَعُوضَةٌ فَمَا فَوْقَهَا فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا فَيَعْلَمُونَ أَنَّ الْحَقَّ مِنْ رَبِّهِمْ وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا

فَيَقُولُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا يُضِلُّ بِهِ كَثِيرًا وَيَهْدِي بِهِ كَثِيرًا وَمَا يُضِلُّ بِهِ إِلَّا الْفَاسِقِينَ﴾

خداوند از این که (به موجودات ظاهرا کوچکی مانند) پشه، و حتی کمتر از آن، مثال بزند شرم نمی‌کند. (در این میان) آنان که ایمان آورده‌اند، می‌دانند که آن، حقیقتی است از طرف پروردگارشان؛ و اما آنها که راه کفر را پیموده‌اند، (این موضوع را بهانه کرده) می‌گویند: «منظور خداوند از این مثل چه بوده است؟!» (آری)، خدا جمع زیادی را با آن گمراه، و گروه بسیاری را هدایت می‌کند؛ ولی تنها فاسقان را با آن گمراه می‌سازد! سوره بقره ۲۶

در شان نزول این آیه چنین نقل شده است که هنگامی که خداوند آیاتی را نازل فرمود و در آنها به مگس

مثال زد، جمعی از مشرکان این موضوع را بهانه قرار داده، زبان به انتقاد گشوند و مسخره کردند که این چگونه وحی آسمانی است که سخن از عنکبوت و مگس می‌گوید. خداوند نیز این آیه را در جواب آنها نازل فرمود. هدف از مثال زدن به چیزهای گوناگون، فهماندن حقایق و نزدیک کردن مفاهیم سخت به فکر و ذهن افراد است و این مطلب در سخنان و کتاب‌های دانشمندان و بزرگان بسیار زیاد است. (قرآن حکیم-آیت الله مکارم شیرازی)

همچنین از آنجا که در ادبیات ملی و بین‌المللی، بهره‌گیری از حیوانات جهت ارائه مفاهیم مختلف به کودکان و حتی بزرگسالان، به وفور مشاهده می‌شود، بر این اساس در بعضی تصاویر ارائه شده در این کتاب از حیوانات نیز بهره گرفته شده است.

مراحل بهره‌گیری از این کتاب توسط مربیان محترم

* مطالعه کتاب شیوه‌هایی عملی جهت ارائه مفاهیم دینی در مهدهای کودک، شامل: راهنمای مربیان، موضوعات، اهداف، حدود انتظارات و فعالیت‌های پیشنهادی.

* انجام فعالیت‌های پیشنهادی موضوعات کتاب شیوه‌هایی عملی جهت ارائه مفاهیم دینی در مهدهای کودک برای کودکان.

* خواندن آیه، حدیث یا سوره هر موضوع، توسط مربی و تکرار گروهی آن توسط کودکان.

* بحث و گفتگوی آزاد بر اساس دانش‌های کودکان از تصاویر، بدون ارزشیابی از نظرات آنان.

* توضیح مربی در مورد هر تصویر برای کودکان.

* راهنمایی کودکان برای انجام فعالیت‌های پیشنهادی این کتاب مطابق با هر موضوع.

اصول بهره‌گیری از این کتاب در خصوص فعالیت‌های پیشنهادی برای کودکان

* در انجام فعالیت‌های پیشنهادی این کتاب مربیان می‌توانند به کودکان کمک نمایند.

* انجام فعالیت‌ها در زمانی که کودکان دارای انرژی بیشتری بوده و شاد هستند؛ نتایج بهتری خواهد داشت.

* اگر کودکی تمایل ندارد؛ می‌تواند فعالیت پیشنهادی را انجام ندهد و صفحه مورد نظر را خالی بگذارد.

* در انجام فعالیت‌های پیشنهادی از ابزار، شیوه‌ها و رنگ‌های مورد علاقه و تمایل کودکان بهره گرفته شود.

* کودکان می‌توانند فعالیت‌های دلخواه خود را جایگزین فعالیت‌های پیشنهادی این کتاب نمایند.

* در انجام فعالیت‌های پیشنهادی این کتاب می‌توان از وسایل دور رفتاری و غیر قابل استفاده نیز بهره

گرفت. مانند: تکه‌ها و تصاویر روزنامه‌های تاریخ گذشته، پوست خشکبار، مقایسه‌ای بعضی از خوراکی‌های بسته

بندی شده و...

* در انجام فعالیت‌های پیشنهادی می‌توان از نظرات، تجربیات و کمک‌های والدین نیز بهره گرفت.

* جهت رسیدن به اهداف موضوعات این کتاب می‌توان فعالیت‌های جدیدی به جای فعالیت‌های پیشنهادی

تدوین و طراحی نمود. لازم به ذکر است؛ تعریف فعالیت‌های جدید می‌بایست بر طبق اصول و روش‌های ارائه

شده در بخش راهنمای مربیان کتاب شیوه‌هایی عملی جهت ارائه مفاهیم دینی در مهدهای کودک باشد.

* در انجام تمامی فعالیت‌ها، توجه ویژه به رعایت نکات ایمنی، بهداشتی کودکان و حفظ محیط زیست مورد

تاکید است.

جهت انجام فعالیت‌ها برای کودکان و مربیان از روپوش و سایر ملزومات بهداشتی و ایمنی استفاده شود.

فهرست موضوعات

- خداوند مهربان
- قدر آن معیبد
- معصومین (ع)
- نماز
- مسجد
- دعا
- سوره حمد
- سوره توحید
- سوره کوثر
- سوره نصر
- سلام
- شکر نعمت‌های الهی
- نیکی به پدر و مادر
- به خوبی و مهربانی با مردم صحبت نمودن
- دوستی
- خوراکی‌ها
- شیر
- نفاق
- مسواک زدن
- مهربانی با حیوانات